

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ
УКРАЇНКИ**

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ НА ОСНОВІ ОСВІТНЬО-
КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ МОЛОДШОГО СПЕЦІАЛІСТА ДЛЯ
ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 054 «СОЦІОЛОГІЯ»**

(освітня програма «Соціальний аналіз. Консалтинг. Управління»)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Пропонована програма призначена для абітурієнтів, які мають право бути зарахованими до Волинського національного університету імені Лесі Українки за результатами вступного випробування відповідно до Правил прийому до Волинського національного університету імені Лесі Українки в 2021 році.

Програма містить перелік тем, що охоплюють найважливіші періоди історії України з найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Складені за цією програмою запитання дають можливість з'ясувати рівень засвоєння абітурієнтами навчального матеріалу з історії України в обсязі програми середньої загальноосвітньої школи, визначити вміння вступників пов'язувати його з сучасними суспільно-політичними, економічними та духовними проблемами, давати оцінку історичним процесам, що відбуваються в Україні і світі на нинішньому етапі.

Підготовка до вступного випробування за пропонованою програмою, складеною на підставі програми для середньої загальноосвітньої школи з історії України, передбачає опрацювання не лише підручників і навчальних посібників, а й додаткової літератури.

ТЕМАТИЧНИЙ ВИКЛАД ЗМІСТУ

1. Найдавніші часи. Початки людської цивілізації на території України. Хронологічні межі давньої історії України, її періодизація. Освоєння людьми теренів сучасної України. Стоянки первісних людей. Виникнення скотарства, землеробства і ремісництва. Зародження перших релігійних уявлень і мистецтва. Трипільська культура. Кіммерійці. Скіфи. Сармати. Античні міста-колонії у Північному Причорномор'ї. Походження та розселення слов'ян. Анти. Велике переселення народів (IV–VII ст. н.е.).

2. Київська держава. Східнослов'янські союзи племен. Утворення держави з центром у Києві. Князі Дір і Аскольд. Київська держава за перших князів: Олега, Ігора, Ольги, Святослава. Правління Володимира Великого. Запровадження християнства у Київській державі та його значення. Піднесення Київської держави за Ярослава Мудрого. Правління Ярославичів. Володимир Мономах. Політична роздробленість Київської держави. Економічний і політичний розвиток Київського, Чернігово-Сіверського, Переяславського, Галицького та Волинського князівств. Культура Київської Русі. Роль і місце Київської Русі в історії Європи. Боротьба проти монгольських завойовників.

3. Галицько-Волинська держава. Виникнення Галицько-Волинського князівства, його соціально-економічний та політичний розвиток. Роман Мстиславович. Данило Галицький. Війни з Угорщиною та Польщею. Відносини із Золотою Ордою. Галицько-Волинська держава за наступників Данила Романовича. Господарство. Культура..

4. Українські землі у складі Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського та інших держав. Вхідження Волині, Чернігово-Сіверщини, Поділля, Київщини та Переяславщини до складу Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського. Включення Буковини до складу Молдовського князівства. Галичина, Західне Поділля у складі Польщі. Кревська унія 1385 р. Українські землі в Угорському королівстві, Османській імперії та Московській державі. Соціальний устрій, господарство у XIV–XV столітті. Магдебурзьке право. Культурне й церковне життя.

5 Українські землі у складі Речі Посполитої. Люблінський сейм 1569 р. Суспільно-політичні зміни в українських землях після Люблінської унії. Братства. Становище Української православної церкви. Церковні собори в Бересті у 1596 р. Утворення греко-католицької церкви. Спроби церковного порозуміння. Петро Могила.

6 Виникнення-українського козацтва. Запорозька Січ — козацька республіка. Українська колонізація Подніпров'я і Запоріжжя. Причини виникнення українського козацтва. Заняття, побут, звичаї козаків. Поява перших січей. Д. Вишневецький. Церква в житті козаків. Утворення козацької держави — Запорозької Січі. Військово-політична організація Запорозької Січі. Козацька символіка. Ресстрове козацтво. Боротьба козаків з

нападами ординців. Морські походи козаків. П.Конашевич-Сагайдачний, його політична, військова та просвітницька діяльність. Участь українського козацтва у Хотинській війні.

7. Козацько-селянські рухи в Україні наприкінці XVI—20-х–30-х роках XVII ст. Опришківський рух. Козацько-селянські повстання під проводом К.Косинського та С.Наливайка. Повстання 1625 р. під проводом М.Жмайла. Повстання 1630–1631 рр. під орудою Т.Федоровича (Трясила). І.Сулима. П.Бут, Я.Острянин (Остряниця), Д.Гуня.

8. Культура України XV–першої половини XVII ст. Умови культурного відродження в Україні. Пересопницьке Євангеліє. Освіта. Острозька слов'яно-греко-латинська школа. Братські школи. Києво-Могилянський колегіум. Книгодрукування. Ш.Фіоль. І.Федорович. Архітектура. Театр. Живопис. Церковне життя. Видатні представники української культури.

9. Визвольна війна українського народу під проводом Б.Хмельницького. Причини, характер і рушійні сили визвольної війни. Б.Хмельницький. Початок війни. Перші перемоги на Жовтих Водах, під Корсунем. Розгром польсько-шляхетських військ під Пилявцями. Похід Б.Хмельницького в Галичину. Вступ української армії до Києва. Зборівська битва. Зборівський мирний договір. Утворення козацької держави — Війська Запорозького. Політико-адміністративний устрій. Органи влади. Створення армії. Зовнішня політика. Берестецька битва 1651 р. Білоцерківський договір. Батозька битва. Жванецька облога. Молдавські походи. Українсько-московська міждержавна угода 1654 р. Березневі статті. Воєнні дії проти Польщі у 1654–1655 рр. Віленське перемир'я. Військові дії у 1657 р. Смерть Б.Хмельницького. Значення визвольної війни українського народу.

10. Українські землі у другій половині XVII ст. Становище в Україні після смерті Б.Хмельницького. І.Виговський та його політика. Гадяцька угода 1658 р. Гетьманство Ю.Хмельницького. Переяславські статті 1659 р. П.Тетеря. Чорна рада в Ніжині. І.Брюховецький. Московські статті 1665 р. Андрусівське перемир'я. Внутрішня і зовнішня політика П.Дорошенка. Бучачський договір. Бахчисарайський мир. Гетьманування Д.Многогрішного та І.Самойловича. «Вічний мир» 1686 р. Запорізька Січ у складі Гетьманщини. Кошовий отаман І.Сірко. Господарське життя та політичний устрій Лівобережної Гетьманщини та Слобідської України у другій половині XVII ст.

11. Українські землі наприкінці XVII–на початку XVIII ст. Українська держава за гетьманування І.Мазепи. Коломацькі статті 1687 р. Відродження козацького устрою на Правобережній Україні. С.Палій. Повстання 1702–1704 рр. Участь козацьких полків у воєнних діях на землях Московії, Прибалтики і Речі Посполитої. Гетьманщина у Північній війні. Укладення українсько-шведського союзу. Полтавська битва 1709 р. Обрання гетьманом І.Скоропадського. П.Орлик — гетьман України у вигнанні. «Пакти і Конституції законів і вольностей «Війська Запорозького». Похід П.Орлика на Правобережну Україну. Посилення колоніальної політики Російської імперії щодо України. Перша Малоросійська колегія. П. Полуботок. Зміцнення української державності за гетьманування Д.Апостола. «Рішительні пункти» 1728 р. Заснування Нової Січі.

12. Українські землі в середині й наприкінці XVIII ст. Відновлення гетьманського правління. К.Розумовський. Остаточна ліквідація гетьманства. Друга Малоросійська колегія. Скасування російським урядом військового та адміністративного устрою на Слобожанщині та Лівобережній Гетьманщині. Зруйнування Запорозької Січі. П.Калнишевський. Задунайська Січ. Опришківський рух. О.Довбуш. Коліївщина. М.Залізняк, І.Гонта. Зміни у політичному становищі правобережних та західноукраїнських земель. Розвиток культури. Освіта. Книгодрукування. Музика. Живопис. Архітектура.

13. Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Адміністративно-територіальний устрій та регіональний поділ українських земель у складі іноземних держав. Чисельність населення та його етнічний склад. Наддніпрянська Україна в системі міжнародних відносин. Українські землі в російсько-турецькій війні 1806–1812 рр. Україна у франко-російській війні 1812 р. Російсько-турецька війна 1828–1829 рр. і Україна. Утворення Азовського козацького війська. Економічне становище. Початок промислового перевороту. Місце України в

зовнішній торгівлі Російської імперії. Антикріпосницька боротьба. Суспільно-політичний рух у Наддніпрянській Україні. Поширення західноєвропейських ідей. Масонство. Діяльність декабристів в Україні. Кирило-Мефодіївське братство.. Характер політики австрійського уряду щодо українців. Адміністративно-територіальна структура «Королівства Галичини та Лодомерії». Реформи Марії-Терезії та Йосифа II, їхня роль у розвитку національно-культурного життя Галичини й Буковини. «Руська трійця». Події революції 1848–1849 рр. на західноукраїнських землях. Головна руська рада.

14. Українська культура першої половини XIX ст. Особливості розвитку культури. Освіта. Наука. Відкриття університетів, ліцеїв та гімназій. М.Маркевич, М.Костомаров, М.Максимович, Т.Осиповський, М.Остроградський, І.Срезневський. Література і фольклор. Т.Шевченко, І.Котляревський, П.Куліш, Г.Квітка-Основ'яненко, П.Гулак-Артемовський, І.Гребінка. Кобзарі, лірники. Розвиток культури в західноукраїнських землях. М.Левицький, І.Могилянський. Українське мистецтво. Живопис.

15. Реформи 60–70-х років XIX століття в Російській імперії. Селянська реформа 1861 р.: особливості та наслідки в Україні. Реформи адміністративно-політичного управління: судова, земська, міського самоврядування, військова, шкільна, фінансова, цензурна та їхнє проведення в Україні. Вплив реформ 1860–1870-х років на соціально-економічний розвиток і політичне становище в Україні.

16. Економічний розвиток українських земель у другій половині XIX ст. Економічна політика імперського уряду в Наддніпрянській Україні у пореформений період. Перебіг промислового перевороту. Міста, Торгівля. Спеціалізація районів сільськогосподарського виробництва. «Цукрова революція». Підприємці Терещенки, Симиренки, Харитоненки, Яхненки. Особливості економічного життя Галичини, Буковини і Закарпаття. Провідні галузі промисловості. Розвиток сільського господарства. Зародження українського кооперативного руху. Переселенські рухи українців.

17. Суспільно-політичне життя в Україні другої половини XIX ст. Піднесення національного руху. Національна політика російського царизму щодо України. Виникнення громад. «Хлопоманство». Польське повстання 1863–1864 рр. і Україна. Валуєвський циркуляр 1863 р. Емський указ 1876 р. М.Драгоманов, його діяльність за кордоном. Молоді громади. Братство тарасівців. Народницький рух в Україні. «Ходіння в народ».. «Чигиринська змова». Народовці і «москвофіли». Культурно-освітнє товариство «Просвіта» у Львові. Літературне товариство ім. Т.Шевченка. Радикальний рух у Галичині. Утворення українських політичних партій. Народження і поширення національного гімну «Ще не вмерла України і слава, і воля».

18. Українська культура другої половини XIX ст. Політика русифікації. Освіта і наука. Доля недільних шкіл в Наддніпрянській Україні. Діяльність освітнього товариства «Просвіта» в Галичині. Відкриття нових вищих навчальних закладів. Відкриття кафедри історії України у Львівському університеті. Література. Творчість І.Франка, П.Грабовського, П.Мирного. Становлення національного театру. М.Кропивницький, М.Старицький, І.Карпенко-Карий (Тобілевич). Перша українська професійна театральна трупа: М.Заньковецька, М.Садовський. Архітектура. Живопис. Музика. М.Лисенко. Українські підприємці-благодійники.

19. Україна на початку XX ст. Нові явища в соціально-економічному розвитку. Утворення монополій. Індустріалізація українських степових регіонів. Економічна криза 1900–1903 рр. та її прояви в Україні. Становище населення. Розвиток українського національного руху. М.Міхновський. Земсько-ліберальна опозиція. Створення українських національних партій: РУП, УДП, УРП. Кооперативний рух. Національний рух у західноукраїнських землях. Україна в роки революції 1905–1907 рр. . Виникнення масової української преси. Боротьба в Державній думі за автономію України та українізацію освіти. Земельна реформа П.Столипіна та її вплив на Україну. Україна у 1908–1914 роках.

20. Українська культура й духовне життя народу на початку XX ст. Освіта. Література: О.Олесь, В.Винниченко, М.Коцюбинський, В.Стефаник. Наука: М.Грушевський,

О.Єфименко, Д.Багалій, Б.Грінченко, А.Кримський, Ф.Вовк. Видатні вчені-природознавці: С.Навалишин, В.Липський, Л.Симиренко, Д. Заболотний, М.Курако, І.Пулюй. Розвиток авіації. Архітектура. Музика: М.Лисенко, К.Стеценко, М.Леонтович. Живопис. Церковне життя.

21. Україна в Першій світовій війні. Українські землі напередодні війни. Плани щодо України Антанти і Троїстого союзу. Хід військових дій на території України в 1914–1916 рр. Захоплення російськими військами Галичини і Північної Буковини. Українські січові стрільці. Боротьба за автономію та самостійність України на фронті та в тилу. Головна Руска Рада. Союз визволення України.

22. Українська революція. Початок революції. Україна напередодні 1917 р. Початок революції. Утворення Української Центральної Ради, її політична програма. М.Грушевський. Початок українізації армії. Український Національний Конгрес. I Універсал УЦР. Утворення Генерального секретаріату. II Універсал Центральної Ради. Збройний виступ самостійників. Вибори до Установчих Зборів в Україні. Більшовицький переворот в Росії. III Універсал та проголошення Української Народної Республіки (УНР).

23. Війна Радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР. Загострення боротьби за владу між УЦР та більшовиками. Ультиматум російського Раднаркому та початок першої віни більшовицької Росії проти УНР. Похід більшовицьких військ на Київ. Бій під Крутами. Повстання робітників заводу «Арсенал». IV Універсал УЦР. Проголошення незалежності УНР. Мирний договір УНР з Німеччиною та Австро-Угорщиною у Брест-Литовському. Перша спроба радянзації України.

24. Українська Держава. Вступ німецько-австрійських військ до України. Конфлікт УЦР із німецько-австрійською адміністрацією та консервативними колами України. Прийняття Конституції УНР. Переворот 29 квітня 1918 р. Гетьман П.Скоропадський і його уряд. Внутрішня та зовнішня політика Української Держави. Антигетьманська опозиція. Селянські повстання влітку–восени 1918 р. Н.Махно. Анулювання РСФРР Брестського миру та наслідки цієї акції для України.

25. Директорія УНР. Утворення Директорії. Відновлення УНР. Політичний курс Директорії. С.Петлюра. Трудовий конгрес. Отаманщина. Більшовицька агресія проти УНР. Війська Антанти на півдні України. Поразка Директорії.

26. Західноукраїнська Народна Республіка (ЗУНР). Проголошення ЗУНР. Злука УНР і ЗУНР. Соціально-економічні перетворення в ЗУНР. Польсько-український конфлікт. Створення Української Галицької Армії. Наступ польських військ і відхід української армії до Збруча. Дипломатична діяльність ЗУНР. Захоплення Північної Буковини, Бессарабії та Закарпаття іноземними державами.

27. Україна в 1919–1920 рр. Формування більшовицького режиму в Україні та його політика. Проголошення УСРР. Конституція УСРР. Х.Раковський. Націоналізація промисловості. Аграрна реформа. Продовольча диктатура. Політика «воєнного комунізму». Селянські виступи. Контрнаступ об'єднаних українських армій. Поразка армії УНР. Денікінський режим. Контрнаступ більшовицьких військ і поразка денікінців. Відновлення більшовицького режиму. Формальне визнання РСФРР незалежності УСРР. Всеукраєвком. Варшавська угода між УНР та Польщею. Наступ польсько-українських військ і взяття Києва. Польський режим в Україні. Розгром більшовиками військ П.Врангеля і махновського руху.

28. Культура і духовне життя в Україні у 1917–1920 рр. Умови розвитку культури у 1917–1920 рр. Культурно-освітня діяльність громадських організацій. Українська школа в період УНР та Української Держави. Освітня політика більшовиків. Наука. Відкриття Української академії наук (УАН) і національних університетів за доби Української Держави. Література. Театральне, музичне і хорове мистецтво. Українська академія мистецтв. Радянський план монументальної пропаганди.

29. Українська СРР за умов нової економічної політики (1921–1928 рр.). Внутрішнє і міжнародне становище. Державний статус УСРР у складі Радянського Союзу та ставлення

політичних сил і населення України до її членства в СРСР. Неп і особливості його впровадження в Україні. Причини і масштаби голоду 1921–1922 рр. в Україні. Культурне і духовне життя народу за років непу. Політика більшовиків у царині культури. «Українізація» (коренізація). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Література і мистецтво. Живопис. Кінематограф. Релігійне життя.

30. Сталінська індустріалізація України. Перехід до форсованої індустріалізації. Директивне господарювання. Результати перших п'ятирічок. Промисловість України напередодні Другої світової війни.

31. Суцільна колективізація в Україні. Кооперування і колективізація. Перехід до прискореної колективізації. Поширення колгоспів. Зміна ставлення радянської держави до заможного селянства. «Ліквідація куркульства як класу». Голодомор 1932–1933 рр.: причини, передумови, масштаби жертв, наслідки.

32. Громадсько-політичне, духовне й культурне життя. Зміни в соціальному складі населення. Конституція УРСР 1937 р. Судові процеси. Масові репресії та їхні жертви. Становище в галузі освіти. Наука. Література. «Розстріляне відродження». Мистецтво. Доля кобзарства і лірництва. Церковна політика. Ліквідація УАПЦ. Закриття і нищення храмів, культового майна й споруд.

33. Західноукраїнські землі в 192–1939 рр. Українські землі у складі Польщі. Характер промисловості. Українська кооперація. Аграрна реформа. УВО. Є.Коновалець. «Пацифікація». Політичні партії у Східній Галичині. ОУН. С.Бандера. Політика румунського уряду щодо українців. Закарпаття у складі Чехословаччини. Український національно-культурний рух. Русофільство. Русинство. Українофільство. Надання автономії Карпатській Україні та проголошення її незалежною державою. А.Волошин.

34. Україна у Другій світовій війні (1939–1945 рр.). Радянсько-німецькі договори 1939 р. та західноукраїнські землі. Початок Другої світової війни. Вступ Червоної армії на територію Західної України. Вхідження Бессарабії та Північної Буковини до СРСР. Встановлення німецької окупаційної влади на Лемківщині, Підляшші та Холмщині. Радянізація західних областей України. Напад Німеччини на СРСР. Режим воєнного стану. Мобілізаційні заходи. Евакуація на Схід. Бойові дії влітку і восени 1941 р. Оборона Одеси, Києва і Севастополя. Окупаційний режим. Масові знищення людей. Голокост. Рух Опору в Україні. Радянське підпілля і партизанський рух. ОУН на початку війни. Створення УПА. Початок розгрому німецьких військ та їхніх союзників в Україні. Битва за Лівобережну Україну і Донбас. Звільнення Києва. Наступальні операції на Правобережжі і в Криму. Військові дії радянських партизанів і УПА. Завершальні бої. Початок відбудови економіки. Депортація місцевого населення з Криму. Внесок українського народу в розгром нацистської Німеччини та її сателітів. Втрати України у Другій світовій війні.

35. Україна у 1945–початку 1950-х рр. Адміністративно-територіальні зміни. Внутрішньополітичне та економічне становище України. Українська РСР — співзасновниця ООН, інших міжнародних організацій. Особливості відбудови промисловості. Голод 1946–1947 рр., його причини, масштаби й наслідки. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН та УПА. Операція «Вісла». Україна на початку 1950-х років. Культурне життя. Відбудова системи освіти. Впровадження обов'язкового семирічного навчання. Наука. Розгром генетики. Лисенківщина в Україні. Література і мистецтво. Становище письменників, діячів образотворчого мистецтва, істориків. Боротьба влади з «космополітизмом».

36. Україна за умов десталінізації (1954–1964 рр.). Суспільно-політичне життя й політична боротьба в Україні. Початок десталінізації. Приєднання Кримської області до України. XX з'їзд КПРС і Україна. Масштаби демократизації державного життя. Стан економіки України наприкінці 1950-х–першій половині 1960-х років. Рівень життя населення. Культура й духовне життя в Україні. Ідеологізація культурного життя й посилення русифікації. Науково-технічна революція і наука в Україні. Кібернетика.

Суспільні науки. «Відлига» в українській літературі. «Шістдесятники». В.Симоненко, Л.Костенко, Є.Сверстюк, І.Світличний, І.Драч та ін. Музичне мистецтво. Живопис. Архітектура. Театр. Національно-визвольний рух в Україні. «Українська робітничо-селянська спілка». Л. Лук'яненко. Значення діяльності дисидентів.

37. Україна в період загострення кризи радянської системи (1965–1985 рр.). Неосталінізм. Діяльність П.Шелеста в Україні. В.Щербицький. Наростання економічної кризи. Розбудова воєнно-промислового комплексу (ВПК). Індустріальна гігантоманія. Посилення бюрократичного централізму. Стан колгоспно-радгоспної системи. Життєвий рівень населення. Становище у сфері науки, освіти, культури. Активізація опозиційного руху. Форми діяльності дисидентів. Репресії проти правозахисників. Утворення Української Гельсінської спілки (УГС). Посилення переслідувань опозиції наприкінці 1970-х–на початку 1980-х років.

38. Розпад Радянського Союзу і відродження незалежності України. «Перебудова» в Україні. Погіршення економічної ситуації у другій половині 1980-х років. Чорнобильська катастрофа. Зростання політичної активності суспільства. Нові громадські об'єднання та рухи. Початок формування багатопартійності в Україні. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Спроба державного перевороту в Москві і Україна. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. Результати референдуму 1 грудня 1991 р. Вибори Президента України. Припинення існування СРСР. Історичне значення відновлення незалежності України.

39. Україна за умов незалежності. Державотворчі процеси в умовах незалежності України. Суспільно-політичне життя. Конституція України 1996 р. Економіка України. Запровадження гривні. Демографічні процеси. Трудова еміграція. Початок інтеграції української економіки в європейський і світовий економічний простір. Політична розбудова суспільства. Леонід Кучма. Помаранчева революція. Віктор Ющенко. Україна в системі міжнародних відносин. Економічний розвиток і суспільно-політичне життя України в 2005–2013 рр. Віктор Янукович. Загострення відносин із Російською Федерацією. Революція Гідності. Небесна Сотня. Окупація та анексія Криму Російською Федерацією. Агресія Російської Федерації проти України. Гібридна війна. Бойові дії на Сході України. Антитерористична операція в Донецькій і Луганській областях. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти на агресію Російської Федерації проти України. Спроби мирного врегулювання. Соціально-економічний розвиток України після 2014 р. Євроінтеграційний поступ України: економічні та політичні аспекти. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Режим безвізового в'їзду в країни ЄС для громадян України. Особливості культурного розвитку України. Зміни в системі національної освіти. Основні тенденції розвитку науки. Здобутки українських спортсменів. Література та мистецтво.

Список рекомендованої літератури:

1. Власов В. С. Історія України: Підручник для 7-го класу загальноосвітніх навчальних закладів / В. С. Власов. – Київ, 2013. – 192 с.
2. Власов В. С. Історія України: Підручник для 8-го класу загальноосвітніх навчальних закладів/ За ред. Ю.А. Мицика. – Київ, 2013. – 256 с.
3. Бурнейко І.О., Наумчук О.В., Крижановська М.Є., Штанько О.Ф. Історія України: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2016. – 296 с.
4. Бурнейко І. О., Хлібовська Г. М., Крижановська М. Є., Наумчук О. В. Історія України: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2017. – 296 с.
5. Бурнейко І. О., Хлібовська Г. М., Крижановська М. Є., Наумчук О. В. Історія України: Підручник для 10 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2018. – 256 с.
6. Хлібовська Г.М., Наумчук О.В., Крижановська М. Є., Гирич І.Б., Бурнейко І.О. Історія України: Підручник для 11 класу загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2019. – 256 с.

7. Грицак Я. Нарис історії України: формування модерної української нації XIX–XX століття. – Київ, 2010. – 360 с.
8. Кульчицький С. В. Історія України: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх навчальних закладів. – Київ, 2013. – 528 с.
9. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. – Харків, 2016. – 496 с.
10. Яковенко Н.М. Нариси з історії України з найдавніших часів до кінця XVIII століття. – Київ, 2011. – 302 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Конкурсний бал вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Вступні випробування відбуваються у формі тестів. Абітурієнт розв'язує 20 тестових завдань.

Результати виконання завдань дозволяють виявити рівень підготовки вступника: 1 рівень (високий): 200-180 балів; 2 рівень (середній): 179-160 балів; 3 рівень (достатній): 159-140 балів; 4 рівень (низький): 139-100 балів.

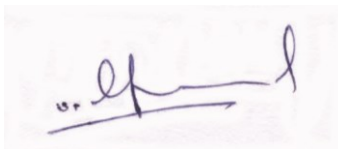
1 рівень (високий): 200 – 180 балів виставляється вступникам, які в повному обсязі виконали завдання (тестові завдання), продемонстрували обізнаність з усіма поняттями, фактами, термінами; адекватно оперують ними при розв'язанні завдань; виявили творчу самостійність, здатність аналізувати факти, які стосуються наукових проблем. Усі завдання (тестові завдання) розв'язані (виконані) правильно, без помилок.

2 рівень (середній): 179 – 160 балів виставляється за умови достатньо повного виконання завдань (тестових завдань). Розв'язання завдань має бути правильним, логічно обґрунтованим, демонструвати творчо-пізнавальні уміння та знання теоретичного матеріалу. Разом з тим, у роботі може бути допущено декілька несуттєвих помилок.

3 рівень (достатній): 159 – 140 балів виставляється за знання, які продемонстровані в неповному обсязі. Вони, зазвичай, носять фрагментарний характер. Теоретичні та фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Відчувається, що вступник недостатньо обізнаний з матеріалом джерел із навчальної дисципліни та не може критично оцінити наукові факти, явища, ідеї.

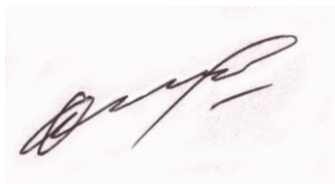
4 рівень (низький): 139 – 100 балів виставляється за неправильну або поверхневу відповідь, яка свідчить про неусвідомленість і нерозуміння поставленого завдання. Літературу з навчальної дисципліни вступник не знає, її понятійно-категоріальним апаратом не володіє. Відповідь засвідчує вкрай низький рівень володіння програмним матеріалом.

Голова фахової атестаційної комісії

Ярослав ЯРОШ

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ